

Maa-aineslupa, Sibelco Nordic Oy Ab, tilan Myllyviita länsiosa, Karvia

Ympltk 06.06.2024 § 20
1646/11.02.00/2024

Valmistelija

Jaana Jyräkoski

Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta

Hakija

Sibelco Nordic Oy Ab
Lövbölentie 345
25700 Kemiö

Ottamisalue

Karvian kunnan Kanttin kylässä, tilalla Myllyviita (230-401-9-97). Hakemus koskee tilan Myllyviita läntistä osaa.

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 4 §:n 1 momentti

Lupaviranomainen

Maa-aineslain 7 §:n 1 momentti

Hakemuksen vireille tulo

Hakemus on tullut vireille Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunnalle 15.1.2024.

Kaavoitus ja lupatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai yleiskaavaa. Vahvistetussa Satakunnan maakuntakaavassa ottamisalue on merkitty yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeäksi ja siihen soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Lisäksi Satakunnan maakuntakaavassa alue sijoittuu maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokasta harjualueita osoittavan arvokkaan geologisen muodostuman alueelle (ge1).

Suunnitellun ottamisalueen länsipuolelle sijoittuu Kyrönkankaan tie, joka on Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (MV 2019) osoitettu valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä. Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse asuinkiinteistöjä, lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli 1 km etäisyydellä suunnitellusta ottoalueesta. Hakemuksen mukainen ottoalue ei ole ottotoiminnan piirissä.

Nykytilanne alueella

Alue sijaitsee noin 10 km:n etäisyydellä Karvian kylätaajaman lounaispuolella, Kauraharjuntien läheisyydessä. Suunnittelun alueen koko on 10 ha. Alue on metsätalouskäytössä. Samalla tilalla, alueen itäpuolella on soranottoalue, jossa hakijalla on voimassa oleva maa-ainestenottolupa (Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta 30.5.2023, dnro 935/11.02.00/2023). Muilta osin alue rajautuu talousmetsään. Ottamisalue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Kauraharjunkankaan (0223005) pohjavesialueella. Ottamisalueen länsi-luoteispuolella noin 570 m etäisyydellä sijaitsee Lakeuden Vesi Oy:n vedenottamo.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on 7 ha. Alueelta on hakemuksen mukaisesti suunniteltu otettavaksi soraa ja hiekkaa yhteensä 180 000 k-m³. Lupa-ajaksi esitetään 10 vuotta, jolloin arvioitu vuotuinen otto on noin 18 000 k-m³. Otettava materiaali jalostetaan Sibelco Nordic Oy:n Hiekkamylyn laitoksella pääasiassa erilaisiksi teollisuushiekoiksi.

Luonnonolot ja maisema

Alue sijaitsee suurella pohjoiseteläsuuntaisella muodostumalla, joka koostuu pääosin lajittuneesta hiekasta ja sorasta. Muodostuma jatkuu kohti etelää Kankaanpään alueelle laajeten Pohjankankaaksi. Alue on pääasiassa kangastyypistä mäntymetsää.

Ottamisalue sijaitsee Kanttinkankaalla, joka on paikoin dyyniainesta sisältävä matalampi harjulaajentuma Kauraharjunkankaan pohjoisosassa. Kauraharjunkangas on maisemallisesti erottuva osa Pohjankankaan pohjoiseteläsuuntaista saumamuodostumaa. Suunniteltu ottamisalue on tasainen ja sillä kasvaa matalahkoa mäntymetsää.

Myllyviita länsi -alueen korkeus on melko tasainen noin +145 mpy ja suunnitellun ottamisen pohjataso on +140,25.

Alueen kaavoitus ja lupahistoria

Suunnitelma-alue sijaitsee pohjois-etelä-suuntaisella muodostumalla, joka pääosin koostuu lajittuneesta hiekasta ja sorasta. Ottamisalueella on voimassa Satakunnan maakuntakaava. Alue on maakuntakaavaan merkityllä pohjavesialueella (pv) ja maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaalla harjualueella (ge1).

Hakemuksessa nimetty kiinteistö on alueella, jossa on jo aiemmin ollut myös kotitarveottoa, jonka jäljet näkyvät edelleen selvästi maastossa. Kyseiseltä harjualueelta on jo vuosien ajan otettu laajalti hiekkaa ja soraa ja Kantinkangas/Kauraharjulle on myönnetty useita maa-ainesten ottolupia, myöskin harjujen suojeluohjelma-alueelle. Sibelco Nordic Oy etsii aktiivisesti uusia hiekka/sora-alueita turvatakseen yrityksen toimintaedellytykset Karvian kunnassa ja siksi haemme nyt lupaa alueelle Kauraharjuntien ja yrityksen nykyisen ottoalueen välissä. Toisella puolen Kauraharjuntietä sijaitsee kaksi toisten yritysten maa-ainesten ottoaluetta. Hakijalla on maa-ainesten ottolupa Myllyviita länsi -alueen itäpuolella alueella, joka ei kuulu harjujen suojeluohjelma-alueeseen.

Myllyviita länsi -alueen pohjois- ja eteläpuolella maasto jatkuu harjuna, länsipuolella on tie ja useita muita soran/hiekanottoalueita ja suoalueita. Lounaassa noin 3 km päässä on Polvenkeitaan suo. Lähimmät asuintalot sijaitsevat noin 1,4 kilometrin päässä. Asuintaloille ei ole näköyhteyttä. Suunnitellusta hiekanotosta luoteeseen noin 600 metrin päässä on lampialue Likokaivo, mutta koska Likokaivon itä- ja eteläpuolella, huomattavasti lähempänä kuin Myllyviita länsi, on jo aktiivista maa-ainesten ottotoimintaa, niin on aihetta uskoa, että Sibelco Nordicin hakemuksessa esitetty maa-ainesten otto ei heikennä Likokaivon luontoarvoa.

Etelään Myllyviidan tilasta noin 800 m päässä alkaa Metsähallituksen omistama alue, joka toimii Puolustusvoimien harjoitusalueena.

Suojelualueet ja Natura 2000

Suunnitellun ottoalueen lähialueilla sijaitsevat sekä Pohjankankaan että Pitkäniemenkeitaan Natura-alueet.

Pohjankangas (FI0200022) sijaitsee Myllyviita länsi -alueen eteläpuolella noin 2,5 km päässä. Pohjankangas on laaja pitkittäisharjua muistuttava

reunamuodostuma ja siihen liittyy lisäksi useita keidassoita ja lähteitä. Pohjankankaan alueen pohjoisosassa oleva Kauraharju on paikoin lähes 30 metriä ympäristöään korkeammalla. Kasvillisuudessa on monipuolisia karuja ja kuivia metsätyyppejä.

Maa-aineksen ottamistoimintaan haetulla paikalla ei arvioida olevan sellaisia vaikutuksia, jotka vaarantaisivat Natura-kohteiden perusteena olevia luontoarvoja. Matkaa ottamisalueelta lähimmälle Natura-kohteelle on yli 2 kilometriä eikä hakemuksen mukainen ottamistoiminta ulotu pohjaveden tasoon asti (4 metrin suojakerros).

Pinta- ja pohjavesi

Myllyviidan tilalla on yksi pohjavesiputki (Myllyviita 1), josta alueen orsi-/pohjaveden tasoa voidaan tarkkailla ottamistoiminnan aikana. Tämän lisäksi lähialueella on 6 muuta pohjavesiputkea. Pohjaveden pinta on yhdessä putkessa korkeammalla kuin muiden putkien, mikä johtunee itäpuolen suosta, jonka vedet todennäköisesti vaikuttavat orsiveden pintaan. Tämän perusteella suovedet ovat yhteydessä pohjaveteen tavalla tai toisella.

Toiminnassa on huomioitu alueen sijainti pohjavesialueella ja tässä suunnitelmassa esitetyt menettelytavat ja varotoimenpiteet ehkäisevät negatiivisia vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun. Ottamistoiminnalla ei muuteta alueen pohjaveden virtausta tai virtaussuuntia.

Alueen pintavesien valunta ei ole merkittävä, sillä suurin osa alueen pintavedestä suotautuu hiekkakerrokseen, joten suunnitellulla ottamistoiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia pintavesiin. Ottamistoiminnan edetessä maakerrokset ohenevat, mutta pohjaveden pinnan päälle jää edelleen vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros.

Ottamistoiminta

Ohjeelliset etenemissuunnat on esitetty ottosuunnitelmakartassa sekä leikkauskuvissa. Ottaminen yletetään syvimmillään tasolle 140,25, jolloin kaivussyvyys vaihtelee 2–4 metriin.

Ottamisalueen kaikille rajoille jätetään toiminnan aikana luontaiset luiskat, jotka ottotoiminnan loputtua muotoillaan loivemmiksi ja niiden kaltevuus jätetään 1/3 tai loivemmaksi. Alueella olevaan orsiveteen jätetään vähintään 4 m suojakerros. Ge1-alue huomioiden luiskat maisemoidaan ympäristöön sulautuviksi.

Kokonaisuudessa Myllyviita länsi -alueelta odotetaan löytyvän noin 180 000 m³ hiekkaa ja soraa + 140,25 m syvyyteen ja kaikki hiekka on suunniteltu hyödynnettävän.

Ennen toiminnan aloitusta ottoalue merkitään maastoon. Jäljellä olevat pintamaat poistetaan kulloinkin otettavan osa-alueen pinnasta ja varastoidaan ottoalueelle niin, että ne voidaan käyttää maisemointiin ottotoiminnan päätyttyä.

Jälkihoito

Alueen jälkikäyttökäyttömuoto on voimassa olevien kaavojen mukaisesti metsätalous. Jälkihoitossa huomioidaan alueen sijainti vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella ja maisemansuojeluun liittyvät näkökohdat. Jälkihoitotyön ohjaus toteutetaan tarvittaessa yhteistyössä valvontaviranomaisen kanssa.

Alueen maisemointi etenee ottotoiminnan etenemisen myötä. Alueen jälkihoito toteutetaan tuotantotekniset näkökohdat huomioiden mahdollisimman nopeasti, mutta aikataulu riippuu oleellisesti alueen kiviaineksen kysynnästä, ottamisalueen laadun vaihtelusta sekä tuotantoteknisistä syistä.

Jälkihoitotoimenpiteitä mm. luiskaloivennuksia ja maastonmuotoilua tehdään tuotantotoiminnan aikana työtekniisten seikkojen sallimassa laajuudessa. Jälkihoidettava alue muotoillaan mahdollisimman hyvin ympäristöön mukautuvaksi. Ajotiet ja muut tiivistyneet tukitoiminta-alueet, jotka sijaitsevat maisemoitavilla alueilla muokataan ja muotoillaan jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Luiskat loivennetaan tai täytetään, luiskien taitekohdat pyöristetään sekä luiskat muotoillaan pääosin kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi ympäröiviä maaston muotoja mukaillen. Jälkihoidon yhteydessä ja mahdollisuuksien mukaan jo toiminnan aikana muotoillut luiskat ja pohjataso verhoillaan varastoidulla pintamaalla. Pintakerros pyritään rakentamaan ympäröivän alueen olosuhteita mukailevaksi, jolloin luodaan edellytykset luontaiselle kasvilajien leviämislle ja uusiutumislle.

Alueen metsittyminen tapahtuu osin luonnonsiemennyksellä, sillä nykyisinkin on nähtävillä vastaavien alueiden nopea siementyminen ja sen myötä puiden terve kasvu. Alueelle voidaan myös istuttaa taimia maanomistajan toiveiden mukaisesti ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen huomioiden. Taimien määräksi voidaan arvioida 2500 kpl/ha.

Ympäristövaikutukset ja niiden tarkkailu

Ympäristövaikutusten tarkkailua tehdään pohjavesitasojen ja pohjavesilaadun tarkkailun kautta. Pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan ottamisalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta pohjaveden havaintoputkesta HP4 (Myllyviita 1). Pohjaveden pinnan taso mitataan kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Pohjaveden laatu alueella määritetään kerran vuodessa. Vedestä analysoidaan lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa käytetään sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa.

Käytettävissä koneissa ja laitteissa ei saa olla öljy- tai polttoainevuotoja. Koneiden ja laitteiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta haitallisia aineita ei pääse maaperään ja pohjaveteen. Öljynvaihdot tai muu kunnossapito suoritetaan alueen ulkopuolella Sibelco Nordic Oy Ab:n Karvian Hiekkamyllyn tehdasalueella.

Työkoneiden (kaivu ja kuorma) polttoaineen tankkaus tehdään ottoalueella mutta polttoainesäiliöinä käytetään ainoastaan kaksoisvaippasäiliöitä. Paikalle varataan riittävä määrä imeytysaineita niin että mahdolliset vahingot voidaan korjata mahdollisimman nopeasti. Työkoneita tai kuljetuskalustoa ei huolleta tai pestä ottamisalueella. Pölynsidonnassa tai muussa toiminnassa ei käytetä suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita.

Liikenne

Liikenne Myllyviidan ja Karvian Hiekkamyllyn välillä järjestetään Kauraharjuntietä pitkin, jonka jälkeen käännytään Skanssintielle ja sieltä vanhalle museotielle. Matkaa tulee yhteensä noin 6 km. Matkareitti on

tänäkin päivänä samassa käytössä, koska yhtiö on ostanut hiekkaa Kauraharjun alueelta.

Jätehuolto

Toiminnassa syntyvät jätteet lajitellaan ja varastoidaan väliaikaisesti asianmukaisissa keräysastioissa, jonka jälkeen ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma on hakemuksen liitteenä. Suunnitelman mukaan alueella syntyy pilaantumaton pintamaata 35 000 m³-ktr, joka varastoidaan alueella ja käytetään maisemointiin.

ASIAN KÄSITTELY JA RATKAISU

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Karvian kunnan sekä Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla 20.2 – 28.3.2024 välisenä aikana.

Naapurikuulemiset on lähetetty viranomaisen puolesta kiinteistön rajanaapureille 20.2.2024.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueen ympäristönsuojeluyksiköltä, Satakuntaliitolta ja Satakunnan Museolta sekä Karvian kunnalta lausunnot

Satakuntaliitto (28.3.2024) toteaa kannanottonaan seuraavaa:

Lausunnolla oleva maa-ainelupahakemuksen kohteena oleva alue rajautuu itäreunaltaan alueeseen, jolle Sibelco Nordic Oy haki maa-ainesten jatkolupahakemusta keväällä 2023. Satakuntaliitto kiinnitti kyseisestä jatkolupahakemuksesta antamassaan lausunnossa huomiota siihen, että ottamisen toteuttamisessa ja alueen maisemoinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen Satakunnan maakuntakaavassa osoitettuun maiseman- ja luonnonarvojen kannalta arvokkaaseen harjualueeseen, ge1. Muilta osin Satakuntaliitolla ei ollut huomautettavaa Satakunnan maakuntakaavojen perusteella. Alueelle on Satakuntaliiton käsityksen mukaan myönnetty maa-ainestenottolupa kyseisen hakemuksen mukaisesti. Nyt vireillä oleva maa-ainesten ottamista koskeva hakemus kohdistuu ko. lausunnossa mainitulle ge1-alueelle.

Ennen edellä mainittua lupahakemusta Sibelco Nordic Oy pyysi keväällä 2022 Satakuntaliitolta ennakkolausuntoa mahdollisuudesta laajentaa ottotoiminnan piirissä olevaa aluetta kohti Kauraharjuntietä. Satakuntaliitto totesi ennakkolausunnossaan, että ottaen huomioon Satakunnan maakuntakaavassa ja Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetut varaukset ottoalueen mahdollinen laajentaminen on ristiriidassa Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettujen varausten kanssa. Satakuntaliitto totesi myös antavansa tarkemman lausunnon myöhemmässä vaiheessa, jos hanke tulee vireille.

Lausunnolla olevan hakemuksen alueelle tehtiin maastokäynti kesäkuussa 2023. Ottajien edustajien lisäksi paikalla olivat Satakuntaliiton, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Kankaanpään kaupungin ympäristöpalveluiden edustajat.

Lausunnolla oleva hakemuksen mukainen alue sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokasta harjualuetta osoittavan arvokkaan geologisen muodostuman alueelle (ge1). Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Lisäksi hakemuksen tarkoittama alue sijoittuu pohjavesialueelle (pv). Pohjavesialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen.

Etäisyyttä suunnitellun ottamisalueen länsipuolelle sijoittuvalle Kyrönkankaan tielle, joka on osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 valtakunnallisesti merkittävänä rakennetun kulttuuriympäristön kohteena on hakemuksen liitekartan 9 perusteella arviolta noin 50 metriä. Suunnittelumääräyksen mukaan kaikista niistä tien linjaukseen tai muuhun muuttamiseen liittyvistä suunnitelmista tai toimenpiteistä, tulee varata museoviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen.

Kanttinkankaan alue on osa laajempaa harjumuodostumaa, jonka geologiset ja maisemalliset piirteet vaihtelevat eri osa-alueilla geologiseen syntyhistoriaan perustuen. Hakemuksen kohteena alue on pinnanmuodoltaan suhteellisen tasaista poronjäkälän peittämää kangasmaastoa. Alueelta ei ole otettu maa-aineksia. Alueella on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maa-ainesten ottamista rajoittavia arvoja ja suunniteltu ottaminen alueelta ei ole mahdollista ilman, että Satakunnan maakuntakaavassa osoitetun harjualueen (ge1, Pohjankangas) maisemaan ja luontoon perustuvat arvot tuhoutuvat. Satakuntaliitto toteaa, että edellä esitetyn perusteella maa-ainesten ottamista koskevalle lupahakemukselle ei tule myöntää lupaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus (18.4.2024) toteaa kannanotossaan, että hakemuksen tarkoittama maa-ainesten ottaminen luonnontilaisena säilyneeltä arvokkaalta harjualueelta aiheuttaa maa-aineslain 3 §:n 1 momentin tarkoittamia haitallisia vaikutuksia eikä maa-ainesten ottamiselle tule myöntää lupaa.

Kanttinkankaan alue on osa Pohjankankaan laajempaa harjumuodostumaa, jonka geologiset ja maisemalliset piirteet vaihtelevat eri osa-alueilla geologisen syntyhistoriaan perustuen. Maakuntakaavan arvokkaan geologisen muodostuman varaus osoittaa harjualueen arvoa erikoisena luonnonesiintymänä. Hakemuksen kohteena oleva maanottosuunnitelma kohdistuu luonnontilaisena säilyneeseen arvokkaaseen harjumuodostuman osaan. Harjualueella kokonaisuutena on maa-aineslain tarkoittamia merkittäviä maisemallisia ja geologisia arvoja ja maa-ainesten ottaminen aiheuttaisi arvokkaan harjualueen arvojen tuhoutumisen harjualueen arvoa. Ottamislupaa ei voida perustella maisemointitarkoituksella, koska alue on luonnontilainen.

Karvian kunnanhallitus (4.3.2024 § 35) puoltaa ottamisluvan myöntämistä ja näkee sen tärkeänä yrityksen toimintaedellytysten kannalta.

Satakunnan Museon (3.4.2024) näkemyksen mukaan maa-aineksen ottamiselle suunnitelma-alueelta ei ole esteitä. Suunnittelualueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta merkkejä muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamista kiinteistä muinaisjäännöksistä. Esitettyä 50 metrin levyistä suojakaistaa Kyrönkankaantien suuntaan voidaan pitää riittävänä. Kanttinkangas-Kauraharjun alueella on harjoitettu maa-

ainestenottoa jo pitkään ja myös tien länsipuolen ottoalueiden ja tien välillä suojakaistat ovat pääsääntöisesti 40-50 metriä. Suojakaista on säilytettävä puustoisena.

Hakijan vastine

Hakija toteaa 30.4.2024 antamassaan vastineessa Satakuntaliiton ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon, että vaikka Kanttinkangas on osa laajempaa harjumuodostelmaa, on ottamisalue tasaista kangasmaastoa, jossa ei ole maa-aineslain tarkoittamia merkittäviä maisemallisia ja geologisia arvoja. Hakija haluaa painottaa, että Kanttinkankaan alueelle, hakemuksen kohteena olevan alueen viereisille ja myös harjujen suojeluohjelma-alueelle, on myönnetty edelleen voimassa olevia maa-ainesten ottolupia, joten on ilmeistä, että Sibelco Nordic Oy:n hakemuksen kohteena olevan alueen maa-ainesotto vaikuttaisi maisemaan vain erittäin rajoitetusti. Maa-ainesten oton vaatimuksena olevan alueen maisemointi suoritetaan luonnollisesti myös siten, että maisemalle aiheutuvat seuraukset ovat mahdollisimman rajoitetut yhteistyössä maanomistajien kanssa ja lupaviranomaisen ehtoja noudattaen.

Satakuntaliitto että ELY-keskus ottivat esille alueen sijainnin pohjavesialueella. Hakemuksessa on mainittu neljän metrin suojakerroksen jättäminen pohjaveteen, jotta pohjaveden laatu ja muodostuminen voidaan turvata. ELY-keskus huomauttaa lausunnossaan, että pohjaveden pinnan korkeus olisi ollut Sibelcon Myllyviidan havaintoputkessa vuoden 2022 tarkkailussa tasolla +136,08 ja **+136,48** mpy (N2000) ja että suojakerros ei havaintojen perusteella täytä neljän metrin suojakerrosvaatimusta.

Mittaustulosta **+136,48** mpy ei löydy Sibelcon omista mittaustuloksista, jotka toimitetaan säännöllisesti viranomaisille eikä myöskään Suomen Ympäristökeskuksen Hertta-tietokannasta (vastineen liite 1). Lukema **+136,85** mpy mainitaan KVVY Tutkimus Oy:n vuoden 2022 tarkkailuraportissa. Tässä lukemassa kuitenkin kirjoituvirhe ja sen pitäisi olla **+135,85** mpy. KVVY Tutkimus Oy on lähettänyt Sibelcolle uuden raportin vuoden 2022 tarkkailusta ja tässä raportissa virhe on korjattu (vastineen liite 2). Näin ollen neljän metrin suojakerrosvaatimus täyttyy ja pohjaveden laatu ja muodostuminen voidaan turvata. Sibelco Nordic Oy jakaa Satakunnan museon näkemyksen siitä, että Kanttinkangas-Kauraharjun alueella on harjoitettu maa-ainesten ottoa jo pitkään ja ehdotettu puustoinen 50 metrin suojakaista on riittävä Kyrönkankaantien kulttuurihistoriallisen luonteen suojelemiseksi.

Valmistelijan esitys

Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta päättää myöntää haetun luvan Sibelco Nordic Oy:lle maa-ainesten ottamiseksi määräalalle tilalla Myllyviita Karvian kunnan Kanttin kylässä. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Maa-ainesluvan voimassaoloaika ja laajuus

1. Maa-aineslupa on voimassa 10 vuotta. Lupa myönnetään 7,0 ha:n ottamisalueelle ja kokonaismäärälle 180 000 k-m³. Ylimmän pohjavedenpinnan ja ottamistason väliin on jätettävä vähintään neljän (4) metrin koskematon suojakerros.

Ottamisalueen rajaus

2. Luvanhaltijan on merkittävä ottamisalueen rajat riittävän selvästi maastoon, siten että merkit pysyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan ja ovat havaittavissa myös talviaikoina.

Kyrönkankaantien ja ottoalueen välinen 50 m suojavyyhyke tulee jättää puustoiseksi.

3. Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloituskatselmus, jossa lupamääräykset 2 ja 3 todetaan asianmukaisesti järjestetyksi.

Pohjaveden suojele

5. Pohjaveden pinnantasoa tulee mitata neljä kertaa vuodessa (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) ottoalueen läheisyydessä HP4 (Myllyviita 1) olevasta pohjavesiputkesta. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät.
6. Pohjaveden laatua tulee seurata vuosittain. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, maku, sameus, väri, pH, happi, KMnO_4 -luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.coli- bakteerit.
7. Ottamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maa- tai kallioperään tai pohjaveteen pääse öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita. Öljyt, voiteluaineet ja polttoaineita tulee varastoida pohjavesialueen ulkopuolella, sitä varten rakennetulla tukitoimintojen alueella. Koneiden säilytyspaikkojen maarakenteet tulee tiivistää siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estyy. Mahdollisiin öljyvahinkoihin tulee varautua ennakolta. Alueella tulee olla käytettävissä riittävästi imeytysmateriaalia öljyvotojen varalta. Työkoneissa tulee olla ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto.
8. Mahdollisia orsivettä pidättäviä tiiviitä kerroksia ei saa puhkaista. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten.
9. Pintamaat tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan ja ainoastaan siltä osalta, jossa kaivu kulloinkin on käynnissä.

Jälkihoitotoimet

10. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiden alueiden osalta, joilta aineksia ei enää oteta. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana.

Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Maisemointi tulee toteuttaa maastonmuodot huomioiden siten, että ottamisalue sulautuu ympäröivään maisemaan. Ottamisalue voidaan yhdistää hakijan toiminnassa olevaan idän puoleiseen ottamisalueeseen.

Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 – 50 cm:n paksuisella hiekka-kerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 -20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua

tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatonut turve). Luiskiin ja pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta.

Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia siemeniä ja istutetaan tarvittaessa varpukasveja. Puustoksi istutetaan sekametsää. Siemennyksestä ja kasvien istutuksesta voidaan luopua ainoastaan niiltä osin kuin alue on metsittynyt luontaisesti maa-ainesluvan voimassaolon aikana. Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Raportointi

11. Pohjaveden korkeus ja laatu raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvara vastualueelle sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Korkeustiedot ilmoitetaan valtakunnallisessa N2000 korkeusjärjestelmässä.
12. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus. Ilmoitus tehdään sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.

Päätöksen perustelu

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Hakemuksen kohteena oleva alue on merkitty Satakunnan maakuntakaavassa maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaaksi harjualueeksi (ge1). Kyseiseen merkintään ei liity maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja suojelumääräyksiä eikä sillä siten ole välittömiä oikeusvaikutuksia, jotka rajoittaisivat maa-ainesten ottamista. Suunnittelualue on maastonmuodoiltaan tavanomasta, tasaista mäntykangasta, joka rajautuu itäosasta hakijan toiminnassa olevaan maa-ainestenottoalueeseen.

Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole maa-aineslain 3 §:n mukaisia esteitä maa-ainesten ottamiselle.

Vastaus annettuihin lausuntoihin

Lausunnoissa esitetyt seikat on huomioitu perusteluista ilmenevällä tavalla.

Määräysten perustelu

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Veden hankintaa varten tärkeillä pohjavesialueilla vaadittu suojakerros on vähintään neljä metriä ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päällä, mitä tässäkin tapauksessa on sovellettu. (lupamääräys 1)

Alueen merkitsemisestä on annettu ottamissuunnitelmaa täydentäviä määräyksiä. Suoja-alueen puuston säilyttämisestä on määrätty Satakunnan Museon antaman lausunnon perusteella. Riittävät alueen rajojen merkinnät sekä ottotason selkeä merkintä ovat tarpeen, jotta toimintaa voidaan valvoa maa-aineslain ja maa-ainesasetuksen edellyttämällä tavalla. (lupamääräykset 2-3)

Alkutarkastuksella tarkistetaan, että lupamääräysten edellyttämät ennen toiminnan aloittamisesta vaadittavat toimet on tehty. (lupamääräys 4)

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnantason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Pohjaveden pinnantaso tulee seurata neljä kertaa vuodessa, sillä pohjaveden pinnantaso saattaa vaihdella voimakkaasti vuoden aikana. (lupamääräys 5)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maa-ainesten ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi ja käsittely. Määräyksillä varmistetaan, etteivät polttoaineet aiheuta maaperän tai pinta- ja pohjavesien likaantumista. (lupamääräykset 6- 9)

Ottamissuunnitelmassa esitettyjä jälkihoitotoimenpiteitä on täydennetty. Alueen jälkihoitoa koskevan määräyksen tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä huomioida alueen sijainti geologisesti arvokkaan harjualueen läheisyydessä. (lupamääräys 10)

Määräykset selventävät maa-ainestenoton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainestenottajan velvollisuuksia. (lupamääräys 11-12)

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Maksut ja vakuudet

Tarkastus-ja valvontamaksut

Lupahakemuksen tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 2 300 euroa (suunnitelmaa kohden 200 €, lisäksi otettavan maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan 0,01 €/m³). Maa-ainesluvan valmisteluun liittyen lupaviranomaisen toimesta on kuultu yhteensä 10 naapurikiinteistöä. Kuulemisesta syntyvät kustannukset ovat 300 euroa (naapurien tai asianosaisten kuuleminen on taksan mukaisesti 30 €/kuultava).

Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijan on suoritettava vuosittain luvan voimassaoloaikana jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Vuosittainen valvontamaksu on 640 euroa (vuotuisen maa-ainemäärä mukaan 0,02 €/m³ ja pinta-alan mukaan 40 €/ha).

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä hakijan on asetettava 24 500 euron suuruinen vakuus lupamääräysten noudattamiseksi. Vakuus on asetettu Kankaanpään kaupungin maa-ainestaksan mukaisesti. Hakija vastaa siitä, että em. vakuus on voimassa niin kauan, kunnes lupamääräysten ja jälkihoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet on loppuun saatettu. (MAL 12 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3 – 7, 10 – 16, 19 – 20, 21, 23, 23 a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 – 4 ja 6 – 9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1 – 4 §
Kankaanpään kaupunki, Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja valvonnasta suoritettavat maksut, 30.5.2023 § 19

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös

Jäljennös päätöksestä

Sibelco Nordic Oy

Varsinais-Suomen Ely-keskus
Satakuntaliitto
Karvian kunta

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on ilmoitettu hakemuksen vireille tulosta

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa

Kankaanpään kaupungin ympäristö ja terveyslautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Karvian kunnan (www.karvia.fi) ja Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla (www.kankaanpaa.fi)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus tähän päätökseen on:

- asianosaisella
- kunnan jäsenellä
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden-, tai luonnonsuojelun taikka asumisympäristön viihtyisyyden edistäminen ja toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Esittelijä

Terveysvalvonnan johtaja Laura Juhantalo

Päätösehdotus

Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta myöntää Sibelco Nordic Oy:lle maa-aineluvan soran ja hiekan ottamiseen Karvian kunnan

Kanttin kylään tilalle Myllyviita RN:o 230-401-9-97 valmistelijan esityksen mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Lisätietoja antaa Ympäristötarkastaja Jaana Jyräkoski, jaana.jyrakoski@kankaanpaa.fi , puh
044-577 3334
